

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Galyna Babak
Identifikační číslo studenta: 92884904

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Slovanské literatury
Identifikační čísla studia: 438815

Název práce: Recepce ruského formalismu v ukrajinské kultuře v meziválečném období (1921-1939)
Pracoviště práce: Ústav východoevropských studií (21-UVES)
Jazyk práce: ruština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: Mgr. Tereza Chlaňová, Ph.D.
Oponent(i): PhDr. Petr Kalina, Ph.D.
doc. Alexander Kratochvíl

Datum obhajoby: 26.06.2020   **Místo obhajoby:** Praha
Hlasování komise: prospěl/a: 5   neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby: 12:00 Školitelka dr. Chlaňová částečně přečetla svůj posudek, mgr. Babak má předpoklady pro akademickou dráhu, povinnosti plnila i nad rámec. Při doktorském studiu vedla semináře, pomáhala při přednáškách. Sama si vyhledávala možnosti grantů a studia v zahraničí, mohla tedy konzultovat se zahraničními odborníky. Účastnila se konferencí a seminářů, publikovala články ve vědeckých časopisech. Psala i předmluvy, kritiky, popularizovala svůj obor, byla šéfredaktorkou časopisu Navýchod, organizovala konference ukrajinistů. Téma disertační práce je novátorské, nebylo dostatečně prozkoumáno. Práce má jasnou strukturu, jasný cíl, argumenty i závěry. Školitelka práci hodnotí jako výbornou. Otázka: jakým způsobem bude v práci dále pokračovat?
12:20 Mgr. Babak poděkovala školitelce, oponentům a členům komise a představila svou disertační práci. Práce se věnuje recepci myšlenek ruského formalismu na Ukrajině ve 20. a 30. letech 20. století. Tématu bylo věnováno jen několik článků, probíhala určitá diskuse. Snahou doktorandky bylo obnovit zájem o dějiny ukrajinské literární vědy. Vycházela z umělecky kritických textů 20. a 30. let, našla mnoho archivních materiálů. Byla využita filozofická hermeneutika, recepční estetika a francouzská teorie kulturního transferu. Práce se skládá z 8 kapitol podle principu historické perspektivy, šlo o snahu zkonstruovat proces recepce, ukázalo se, že tento proces byl synchronní. Jádrem výzkumu je rozděleno na tři části – je podán kritický přehled příslušné literatury, historický a kulturní kontext vývoje ukrajinské literární vědy, ukázala předpoklady recepce ruského formalismu. Ve druhé části byly analyzovány primární texty. Ve 20. letech šlo o snahu modernizovat ukrajinskou kulturu, proto byla převzata technická stránka ruského formalismu, vůči jeho filozofickému rozměru byl odpor jako proti buržoazní

vědě. Třetí část se týká D. Čyževského článku o Gogolově plášti, ten byl analyzován a srovnán s článkem B. Eichenbauma. Analýza recepce ukázala, že formální metoda se účastnila formování národně orientované ukrajinské kultury, rozvíjela se však rozdílně než v Rusku, jeho prvky byly transformovány do ukrajinského prostředí.

12:40 Oponent dr. Kalina přečetl svůj posudek. Autorka se výborně orientuje v ruském i ukrajinském modernismu, dochází ke správným závěrům. Chybí aspekt příslušnosti k literárněvědné tradici domácího působiště – pražského strukturalismu, práci O. Suse. Oponent přečetl své připomínky z posudku. Práce má jasně členěnou makrostrukturu, jazyk je kvalitní, myšlenky jsou formulovány jasně a srozumitelně. Formální stránka je na vysoké úrovni, práce splňuje požadavky, oponent ji doporučuje k obhajobě, navrhuje hodnocení prospěla. Otázka: jaká je souvislost mezi ruským formalismem a naratologií a teorií fikčních světů.

13:00 Byl přečten posudek nepřítomného školitele doc. Kratochvíla. Vyzdvihl inovativnost komparativního přístupu, téma bylo dosud zkoumáno marginálně. Autorčiny analýzy ukrajinských literárních textů jsou přesvědčivé. Méně přesvědčivé se jeví zapojení teorie recepční estetiky. Není zcela jasné, proč autorka přeložila ukrajinské i jiné citáty do ruštiny, překlady měly by být uvedeny v poznámce. Práce je dobře strukturovaná, autorka významně přispěla k výzkumu. Práci doporučuje k obhajobě, doporučuje udělení titulu Ph.D.

13:20 Mgr. Babak poděkovala za připomínky. Při vydání se bude muset řídit požadavky nakladatelství, bude ji upravovat. Uváděné biografie musela sama rekonstruovat. Usilovala také o rekonstrukci historie institucionalizace ukrajinské literární vědy. Vyjádřila se k připomínkám dr. Kaliny. Nedomnívá se, že je nutné vycházet z domácí tradice. Řada osobností a publikací v práci souvisí s pražským strukturalismem

13:40 Doc. Ulbrechtová práci považuje za dobrou, má jen dílčí nedostatky, ale odkrývá nové otázky, což je důležité. Historii ukrajinské institucionální literární vědy se zabývá M. Rohde z Rakouska. Doktorandka vysvětlila, že vydaná publikace bude určena ruskému čtenáři.

Doc. Ulbrechtová se dotázala na další odborné působení kandidátky – ta hodlá pokračovat v postdoktorandském studiu. Doc. Jensterle-Doležalová se dotázala, zda s prací bude seznámen i ukrajinský čtenář, to doktorandka neplánuje. Doc. Vorel neměl otázky.

Pět členů hlasovalo pro hodnocení prospěla, nikdo nebyl proti, nikdo se nezdržel hlasování.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)
Předseda komise:	doc. PhDr. Alenka Jensterle Doležal, CSc. ....
Členové komise:	doc. PhDr. Helena Ulbrechtová, Ph.D. ....
	Mgr. Pavel Štoll, Ph.D. ....
	doc. PhDr. Jan Vorel, Ph.D. ....
	Mgr. Tereza Chlaňová, Ph.D. ....